

■ Падзея

Мазгавы штурм — на «выдатна»

Першы навуковы хакатон прайшоў у Парку высокіх тэхналогій і прыцягнуў больш як 300 удзельнікаў.

Яго мэтай было аб'яднаць прадстаўнікоў сферы ІТ і вучоных для распрацоўкі інавацыйных рашэнняў у медыцыне, генетыцы і хіміі. У выніку за два дні распрацоўшчыкі стварылі разам адзінаццаць праектаў.

Першае месца журы прысудзіла праекту Plasmona — зручнаму мабільнаму спектрометру, які дазваляе вельмі хутка правесці аналіз на ўтрыманне наркатых рэчываў у арганізме чалавека. Другое месца заваявала праграма для пацыентаў з паралічам твару Mimica. З яе дапамогай можна рабіць гімнас-

тыку. Падчас практыкаванняў відэазапіс перадаецца ўрачу і той на падставе ўбачанага карэктуюе лячэнне. Трэцяе месца — у сэрвісу PsychoPharmaGen, які дапамагае правільна падабраць лячэнне для пацыентаў з псіхічнымі захворваннямі, з улікам іх індывідуальных асаблівасцяў. А прыз глядацкіх сімпатый атрымаў праект Throw it Now! — медыцынская тэхналогія, здольная ацэньваць рызыкі развіцця раку лёгкіх. Прадстаўнікі каманды ў сваім выступленні падкрэслілі, што гэтая метадыка ўжо прымяняецца ў РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі.

Надзея НИКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

■ Страта

У Ключчанах згарэў касцёл з 300-гадовай гісторыяй

Як расказала прэс-сакратар Гродзенскага аддзялення МНС Наталля ЖЫВАЛЕЎСКАЯ, шостага чэрвеня а 6-й гадзіне раніцы астравецкім выратавальнікам патэлефанавала жанчына з вёскі Ключчаны і паведаміла, што гарыць мясцовы касцёл. Яна прачнулася ад трэску і ўбачыла полымя, якое вырываецца праз вокны драўлянага храма.

На тушэнне выехалі 12 пажарных машын розных падраздзяленняў. Калі яны прыбылі на месца, агонь ахапіў увесь будынак. Дах абрушыўся, на месцы засталіся толькі чорныя галавешкі. Тушэнне пажару заняло менш чым паўгадзіны. Разам з пажарнымі на месца прыбылі брыгады электрычных сетак, міліцыя, «хуткая дапамога». Ахвяр няма.

Апошняе набажэнства ў храме было ў нядзелю, 4 чэрвеня. Яго правёў настаўнік Анатоля Захарэўскі, які жыве ў суседняй вёсцы Міхалішкі. Вёска Ключчаны ўваходзіць у яго прыход. Сюды кожную нядзелю і святы збіралася больш як 100 прыхаджан з навакольных вёсак.

Страчаны ўчора касцёл Святога Яўхіма ў Ключчанах можна назваць гістарычнай каштоўнасцю, бо ён быў пабудаваны больш за 300 гадоў таму,

але ў спісы помнікаў, якія ахоўваюцца дзяржавай, так і не быў уключаны. Некалькі разоў будынак аднаўляўся.

Вядома, што ў 1915 годзе тут служыў ксёндз Канстанцін Стаповіч, пэнт і асветнік. Ён вядомы пад псеўданімам Казімір Сваяк і з'яўляецца адной з візітных карткаў Астравецкага раёна. Як і сам старадаўні касцёл...

Цяпер вядзецца праверка здарэння. Па адной з версій, адбылося кароткае замыканне ў электраправодцы, ад чаго і ўзнік пажар. Разам з тым не выключаны і факт падпалу.

На месца здарэння выязджаў старшыня Астравецкага райвыканкама Ігар ШАЛУДЗІН. Ён расказаў карэспандэнту «Звязды», што ад касцёла амаль нічога не засталося. Дзесьці ўда-

лося патушыць частку будынка, дзесьці ацалелі толькі бярвенні. У некаторых месцах іх спрабавалі распілоўваць, каб дабрацца да месцаў тлення.

«Цяпер будзем думаць, што рабіць з касцёлам далей, ці ўдасца яго аднавіць, — пракаментавалі сітуацыю кіраўнік раёна. — Я не схільны верыць у версію падпалу: ну, у каго магла падняцца рука спаліць касцёл? На маю думку, усё ж такі адбылося замыканне, аднак пры гэтым нараканняў на спажыванне электраэнергіі ў будынку ў «Энерганагляд» не было. Расследаванне яшчэ вядзецца, і афіцыйная версія будзе агучана, аднак пакуль інфармацыі вельмі мала».

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by
Ірына СІДАРОК. sidarok@zviazda.by

ЛЕТА БЕЗ БЯДЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Ніводная маскітная сетка, якую многія ставяць на лета, каб забяспечыць пастаянны прыток свежага паветра, не разлічана на тое, каб абараніць дзіця ад падзення. Трэба растлумачыць малому, што на падаконнік залазіць ні ў якім разе нельга. Але і самім бацькам важна паклапаціцца пра бяспеку сыноў і дачок. З рам трэба паздымаць ручкі, каб малы не здолеў адчыніць акно, а таксама выкарыстоўваць спецыялізаваныя «дзіцячыя замкі». Усю мэблю ад вокнаў трэба адсуныць як мага далей. І не паказвайце малому, як адчыняецца акно. У рэжыме праветравання зазор павінен быць як мага меншым.

Між іншым, у крыху выйгрышной сітуацыі апынуліся тыя, у каго стаяць шклопакеты ці вокны, дзе ёсць верхняя і ніжняя форткі. Такая канструкцыя вельмі хітрая — што ніжнюю фортку, што раму можна адчыніць толькі пасля таго, як вы расчынілі верхнюю фортку. А фішка ў тым, што ручка верхняй форткі знаходзіцца прыкладна на ўзроўні росту дарослага чалавека ў 180—185 сантыметраў.

«Крот» атакуе

З цягам часу дарослыя людзі перастаюць зважаць на нейкія дробязі, якія не адыгрываюць важную ролю ў іх побыце. Скажам, пакладуць манету з кішэні штаноў каля тэлевізара або паставяць сродак

для мыцця каля ванны, каб не шукаць яго кожны раз, ці кінуць таблеткі на стале, каб не лезці зноў па іх у шафу. І ўсё змяняецца, калі ў хаце з'яўляецца маленькі адкрывальнік. Ён не ведае, што бяспечна, а што не. А цікаўнасць да прадметаў навокал мае вялізную. У выніку карэта хуткай дапамогі на ўсіх парах імчыць у бальніцу.

Заўважана, што малыя найбольш «дэгустуюць» сродкі для чысткі каналізацыйных труб кшталту «Крата», батарэйкі і пральныя парашкі. Пры такіх атручэннях слізистыя абалонкі атрымліваюць моцныя хімічныя апёкі, які можа раз'есці сценкі страўніка або стрававода.

— Менавіта таму варта сесці і прааналізаваць, што ж знаходзіцца ў зоне дасяжнасці малаго па ўсёй кватэры, — раіць Настасся Швайбовіч. — Мы рэкамендуем паглядзець на ютуб-канале Міністэрства па надзвычайных сітуацыях спецыяльныя мультфільмы, прысвечаныя бяспецы дзяцей. Там разабраны ўсе сітуацыі, у якія могуць трапіць малыя. І будзе выдатна, калі вы не проста ўключыце гэты мультфільм, а паглядзіце і разбераце яго з дзецьмі. Мы стваралі анімацыйныя стужкі разам з кваліфікаванымі псіхолагамі, якія ўлічылі шмат асаблівасцяў дзіцячай псіхікі.

Гадоў пяць таму здарыўся паказальны выпадак у Нясвіжскім раёне. У прыватным доме, які гарэў, знаходзіўся дзядуля-інвалід. На шчасце, яго паспелі выцягнуць на свежае паветра, але атручэнне чадным газам ён усё ж атрымаў. А

пажар узнік з-за дзіцячага свавольства. Высока ў незачыненай шафе стаяў тостар. Яго выцягнулі адтуль дзеці, напхалі сурвэтак і ўключылі ў разетку. Натуральна, што праз некалькі секундаў адтуль паваліў дым. Дзеці ўбачылі, што яны зрабілі, і выбеглі. А стары застаўся ў хаце...

Вакацыі ў вёсцы

Лета — час, калі дзеці адпраўляюцца ў вёску пад кантроль бабуль і дзядуль. Праўда, у параўнанні з горадам, там магчымых сітуацый для небяспекі больш. Да таго ж малыя, якія бавяць у горадзе 9 школьных месяцаў, куды менш спрактыкаваныя ў асаблівасцях жыцця вясковага.

— Напрыклад, у сельскай мясцовасці дастаткова шмат кінутых кар'ераў, у якіх калісьці вяліся распрацоўкі карысных выкапняў, — працягвае Настасся Швайбовіч. — Дзеці ідуць туды пакупацца, але забываюць пра тое, што берагі там неўмацаваныя і ў любы момант могуць абрынуцца. І нават на рэках і азёрах не адпускайце дзіця далёка ад берага. Таксама кантралюйце, каб у рукі малому не трапілі запалкі. Бо з маленечкай іскры можа заняцца лясны і тарфяны пажар.

Але небяспека можа прыйсці і з неба. Летась у Рагачоўскім раёне сям'я сабралася павячэраць у альтанцы. Пайшоў моцны дождж, загрымеў гrom. Дзевяцігадовы хлопчык выбег пад дождж. І тут жа на вачах у сваякоў яго працяў элект-

рычны разрад. На шчасце, хлопчык выжыў.

— Калі вас заспела навалыніца, то нельга бегаць і ездзіць на веласіпедзе, — гаворыць Настасся Швайбовіч. — Прадмет, які перасоўваецца, прыцягвае маланку. Калі ж вы трапілі пад яе ў чыстым полі, то трэба тут жа выключыць мабільны тэлефон, бо радыёвыпраменьванне апарата можа прыцягнуць разрад. Здымны акумулятар лепш дастаць. Высокія дрэвы і лініі электраперадач абыходзьце бокам. Парасоны варта скласці: металічныя спіцы з'яўляюцца выдатным правадніком электрычнасці. У горадзе перакаць непагадзь працей — можна зайсці ў любую пабудову. А вось у полі чалавек з'яўляецца самым высокім аб'ектам. З-за гэтага магчымаць таго, што ў яго пацэліць маланкай, узрастае шматкроць. Таму адзінае, што застаецца, — прыняць «позу эмбрыёна» — сесці на калені, прыціснуць да іх галаву і так перакачаць стыхію. Працягваць шлях

можна толькі тады, калі навалынічны фронт адышоў далёка.

У лесе не дазваляйце малым далёка заходзіць гуляць. Калі ж лес побач з домам, то няхай дзіця трымае пры сабе мабільнік з магутнай батарэяй, каб з ім у любы час выйшла на сувязь. Усё ж такі з падлеткамі сядзецца 24 гадзіны на суткі ў вёсцы не будзе ніхто.

— Падчас конкурсу «Студэнты. Бяспека. Будучыня» адна з абласцей прапанавала цікавыя ролік, — успамінае афіцыйны прадстаўнік МНС па Мінскай вобласці. — Адну і тую ж карцінку паказвалі дзецям і дарослым. Аб прасе малыя казалі, што гэта — ракета. У іх разуменні гэта той прадмет, што яны могуць выкарыстоўваць для гульні. Вось так і атрымліваецца, што часам мы глядзім на свет зусім не тымі вачыма, як гэта робяць дзеці. І таму пастарайцеся з імі пагутарыць на іх жа мове.

Валяр'ян ШКЛЕННИК. schklennik@zviazda.by

НАВИНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВИНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ДЭСАНТ 3 ТРОХ КРАІН

Учора на палігоне пад Брэстам распачалося тактычнае вучэнне «Славянскае братэрства — 2017». Удзел у ім прымаюць вайскоўцы з Беларусі, Расіі і Сербіі.

— У вучэнні ўдзельнічаюць ўзмоцнены асобны дэсантна-штурмавы батальён 38-й асобнай гвардзейскай дэсантна-штурмавой брыгады сіл спецыяльных аперацый Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь, парашутна-дэсантны батальён 76-й гвардзейскай дэсантна-штурмавой дывізіі Паветрана-дэсантных войскаў Узброеных Сіл Расійскай Федэрацыі і парашутная рота спецыяльнай брыгады Узброеных Сіл Рэспублікі Сербія, — паведамілі ў прэс-службе Міністэрства абароны Беларусі. — Разам увесь кантынгент складае шматнацыянальную батальённую тактычную групу. Усяго ж у вучэнні задзейнічана больш за 800 ваенна-служачых і звыш 100 адзінак баявой і спецыяльнай тэхнікі.

Вучэнне праходзіць у два этапы. Актыўная фаза пройдзе з 12 па 14 чэрвеня. Скончыцца ж яно ў наступны чацвер.

Валяр'ян ШКЛЕННИК. schklennik@zviazda.by

ПРЫВІТАННЕ ЗАМЕЖНЫМ СЯБРАМ

Белпошта правядзе Дзень посткросера

Акцыя пройдзе 8 чэрвеня ва ўсіх аддзяленнях сувязі краіны. На працягу дня пры аднаразовай адпраўцы 10 і больш міжнародных простых паштовых карткаў кліент зможа аплаціць іх перасылку са зніжкай 10 працэнтаў.

Посткросінг — папулярны міжнародны анлайн-праект па абмене паштовымі карткамі і маркамі, хобі, якое аб'ядноўвае людзей з розных куткоў планеты. Тысячы паштовак штодзень разлятаюцца па ўсім свеце. Гэта сувенір, які дае магчымасць завочна пазнаёміцца з краінай і набыць сяброў. Тым, хто яшчэ не далучыўся да міжнароднага руху, Белпошта прапануе зарэгістравацца на сайце www.postcrossing.com і прыняць удзел у прома-мерапрыемстве «Дзень посткросера».

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

ДОЛАРЫ БЕЗ ДЭКЛАРАЦЫІ. 225 ТЫСЯЧ

У прэс-службе Брэсцкай мытні паведамілі пра крываўную справу, якая заведзена ў дачыненні да 35-гадовага грамадзяніна Украіны.

Мужчына ехаў у Беларусь праз пункт мытнага афармлення «Олтуш». Падчас кантролю вадзіцель паказаў мытнікам 5 тысяч еўра і заявіў аб адсутнасці тавараў, якія падлягаюць дэклараванню. Але пры даглядзе багажу службовыя асобы заўважылі пяць пакетаў з валютай. У чамадане знаходзіліся грошы ў суме 225 тысяч долараў.

Без дэкларацыі праз мяжу дазволена везці не больш за 10 000 долараў. У адваротным выпадку можна пазбавіцца не толькі грошай, але заплаціць штраф альбо атрымаць тэрмін абмежавання ці пазбаўлення волі. Што датычыцца названага грамадзяніна Украіны, лёс яго грошай і астатнія пытанні вырашыць суд.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by